

Μήνυμα Παγκόσμιας Ημέρας Θεάτρου 2015

Τους καλύτερους καλλιτέχνες του θεάτρου πιο εύκολα τους βρίσκεις μακριά από τη σκηνή. Και οι πλείστοι από αυτούς γενικά δεν ενδιαφέρονται για το θέατρο, ως μια μηχανή αντιγραφής δραματικών συμβάσεων και αναπαραγωγής κοινοτυπιών. Αναζητούν την πάλλουσα πηγή, τα ζώντα ρεύματα που έχουν την τάση να παρακάμπτουν τις θεατρικές αίθουσες και τα πλήθη των ανθρώπων, που τείνουν να μιμούνται τον έναν κόσμο ή τον άλλο. Μιμούμαστε αντί να δημιουργούμε κόσμους, οι οποίοι να εστιάζονται ή έστω να βασίζονται στον διάλογο με ένα κοινό και σε αισθήματα που διογκώνονται κάτω από την επιφάνεια. Και πράγματι, δεν υπάρχει τίποτα που να αποκαλύπτει τα κρυμμένα πάθη καλύτερα από το θέατρο.

Τις περισσότερες φορές στρέφομαι προς την πεζογραφία για καθοδήγηση. Καθημερινά φέρνω στο μυαλό μου συγγραφείς οι οποίοι σχεδόν εκατόν χρόνια πριν αφηγήθηκαν προφητικά μα και διακριτικά την παρακμή των Ευρωπαϊκών θεών, εκείνο το λυκόφως που βύθισε τον πολιτισμό μας στο σκοτάδι, ένα σκοτάδι που δεν έχει ακόμη φωτιστεί. Φέρνω στο μυαλό μου τον Φραντς Κάφκα, τον Τόμας Μαν, τον Μαρσέλ Προυστ. Σήμερα θα λογάριαζα ανάμεσα στους προφήτες και τον Τζον Μάξγουελ Κούτσι.

Η κοινή αίσθηση που είχαν του αναπόφευκτου τέλους του κόσμου – όχι του πλανήτη, αλλά του προτύπου των ανθρωπίνων σχέσεων – και της κοινωνικής τάξης πραγμάτων και αναταραχής, είναι δριμύτατα επίκαιρη για μας, εδώ και τώρα. Για μας που ζούμε μετά το τέλος του κόσμου. Για μας που ζούμε απέναντι στα εγκλήματα και τις συγκρούσεις που εκρήγνυνται καθημερινά σε νέους τόπους και σε ρυθμούς τόσο γοργούς που ούτε τα πανταχού παρόντα ΜΜΕ δεν προλαβαίνουν να καταγράψουν. Αυτές οι πυρκαγιές γρήγορα καταντούν πληκτικές και εξαφανίζονται από τα δελτία τύπου, για να μην επιστρέψουν ποτέ. Και εμείς αισθανόμαστε ανήμποροι, τρομοκρατημένοι, και εγκλωβισμένοι. Δεν μπορούμε πια να κτίζουμε πύργους, και τα τείχη που πεισματικά κατασκευάζουμε δεν μας προστατεύουν από τίποτα, αντιθέτως, αυτά τα ίδια έχουν ανάγκη από προστασία και φροντίδα, απομυζώντας ένα μεγάλο μέρος της ζωτικής μας ενέργειας. Δεν έχουμε πια το κουράγιο για να προσπαθούμε να δούμε πέρα από την πύλη, πίσω από το τείχος. Και είναι γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο που θα πρέπει να υπάρχει το θέατρο και εδώ θα πρέπει να αναζητήσει τη δύναμή του. Στο να κρυφοκοιτάζει μέσα εκεί, όπου απαγορεύεται.

«Ο μύθος αναζητεί να εξηγήσει ό,τι δεν δύναται να εξηγηθεί. Επειδή είναι ριζωμένος στην αλήθεια, θα πρέπει να περατωθεί στο ανεξήγητο» - έτσι περιέγραψε ο Κάφκα τη μεταμόρφωση του μύθου του Προμηθέα. Πιστεύω ακράδαντα ότι με τα ίδια λόγια θα πρέπει να περιγράψουμε το θέατρο. Και είναι αυτό το είδος θεάτρου, το ριζωμένο στην αλήθεια και το οποίο περατώνεται στο ανεξήγητο που εύχομαι σε όλους τους εργατές του, εκείνους επάνω στη σκηνή και εκείνους κάτω στην πλατεία, και το εύχομαι από τα βάθη της καρδιάς μου.

Krzysztof Warlikowski

Μετάφραση από τα αγγλικά στα ελληνικά: Αγγέλα Χριστοφίδου

Krzysztof Warlikowski | Κριστόφ Βαρλικόφσκι

Βιογραφία

Ο Krzysztof Warlikowski είναι ένας από τους σημαντικότερους Ευρωπαίους σκηνοθέτες της γενιάς του, γεννημένος στην Πολωνία το 1962. Σε συνεργασία με τη σκηνογράφο Malgorzata Szczesniak, ο Warlikowski δημιουργεί εξαιρετικές θεατρικές εικόνες. Μέσα από τη σκηνοθετική μεθοδολογία του οδηγεί τους ηθοποιούς να φθάσουν στα βαθύτερά τους δημιουργικά στρώματα. Έχει δημιουργήσει ένα νέο είδος προσέγγισης της σκηνοθεσίας του Σαίξπηρ με το σκηνοθετικό του έργο να περιλαμβάνει επίσης μια ανατρεπτική ερμηνεία της αρχαίας Ελληνικής τραγωδίας, ενώ είναι επίσης γνωστός ως σκηνοθέτης σύγχρονων θεατρικών συγγραφέων. Η παραγωγή του *Καθαροί Πια* της Σάρα Κέιν το 2002 στο Φεστιβάλ Αβινιόν και στο Φεστιβάλ Θεάτρου Αμερικής στο Μόντρεαλ διακρίθηκε ευρέως και στάθηκε σταθμός για τη διεθνή παρουσία του Warlikowski.

Από το 2008 είναι ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Νέου Θεάτρου (Nowy Teatr) στη Βαρσοβία, όπου έχει σκηνοθετήσει μέχρι στιγμής τέσσερις παραστάσεις, βασισμένες σε πολυδιάστατες διασκευές κειμένων: *(A)pollonia* (2009), *The End* (2010), *African Tales by Shakespeare* (2011) και *Kabaret warszawski* (2013). Αυτή την περίοδο ετοιμάζει μια δραματουργική διασκευή του *Εις Αναζήτηση του Χαμένου Καιρού* του Μαρσέλ Προυστ. Στο Νέο Θέατρο ο Warlikowski έχει αναπτύξει μια εντελώς δική του θεώρηση για τον ρόλο που καλείται να διαδραματίσει το θέατρο στην κοινωνία, εμπλέκοντας και το κοινό στη συζήτηση αυτή. Το σύνθημα του θεάτρου του είναι «Δραπετεύοντας από το θέατρο».

Οι θεατρικές παραγωγές του Warlikowski παρουσιάστηκαν στα σημαντικότερα φεστιβάλ: Φεστιβάλ Αβινιόν, Festival Prensa de Otoño στη Μαδρίτη, το Διεθνές Φεστιβάλ του Εδιμβούργου, το Wiener Festwochen, το Next Wave Festival BAM στη Νέα Υόρκη, το Φεστιβάλ Αθηνών, το International Theatre Festival Santiago a Mil στη Χιλή, το International Theatre Festival PoNTI στο Πόρτο, το XXI Seoul Performing Arts Festival στη Νότιο Κορέα, το Festival Bifet στο Βελιγράδι.

Ένα ξεχωριστό πεδίο καλλιτεχνικής δημιουργίας του Krzysztof Warlikowski είναι η όπερα. Ο Warlikowski σκηνοθετεί στις σπουδαιότερες σκηνές όπερας της Ευρώπης, όπως τη La Monnaie στις Βρυξέλλες, την Εθνική Όπερα Παρισιού και τη Bayerische Staatsoper στο Μονακό. Η προσπάθειά του για «επαναθεατρικοποίηση» (retheatralisation) της όπερας τον καθιστά ως έναν από τους πιο επαναστατικούς σκηνοθέτες όπερας. Μεταξύ άλλων έχει σκηνοθετήσει : *Ιφιγένεια η Εν Ταύροις*, *Υπόθεση*

**Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου
Cyprus Centre of the International Theatre Institute**

38, Regaena Str., 1010 Nicosia, Cyprus. Tel.: 357-22674920, Fax: 357-22680822
e-mail: ccoiti@cytanet.com.cy Website: www.cyprus-theatre-iti.org

Μακρόπουλος, Πάρσιφαλ, Γυναίκα χωρίς σκιά, Μήδεια, Λούλου και πρόσφατα Ντον Τζιοβάνι.

Ο Krzysztof Warlikowski έχει κερδίσει πολλά βραβεία, μεταξύ άλλων: το Γαλλικό Βραβείο της Ένωσης Κριτικών Θεάτρου το 2003 με την παραγωγή *Καθαροί Πια* της Σάρα Κέιν, η οποία κρίθηκε ως η καλύτερη ξενόγλωσση παραγωγή που παρουσιάστηκε στη Γαλλία την περίοδο 2002-2003, και το 2008 για το *Άγγελοι στην Αμερική*. Τιμήθηκε από το τμήμα κριτικών θεάτρου του Πολωνικού Κέντρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου για την προώθηση του Πολωνικού θεατρικού πολιτισμού στο εξωτερικό. Το 2006 του απονεμήθηκε το αναγνωρισμένου κύρους Meyerhold Award στη Μόσχα και τον Απρίλιο του 2008 το XEurope Prize «Νέες Θεατρικές Πραγματικότητες» στη Θεσσαλονίκη. Τον Μάιο του 2008 το Village Voice στη Νέα Υόρκη του απένειμε το Obie Award για τη σκηνοθεσία του *Κρουμ*, του Χανόχ Λεβίν, που παρουσιάστηκε στο BAM 25th Next Wave Festival. Του απονεμήθηκε η «Χρυσή Μάσκα» για την καλύτερη ξένη παράσταση που παρουσιάστηκε στη Ρωσία το 2011 για την παράσταση *(A)pollonia* (παραγωγή Νέου Θεάτρου). Τον Μάιο του 2012 το Νέο Θέατρο τιμήθηκε από τη διεθνή κριτική επιτροπή, υπό την προεδρία του Gerard Mortier με το The Diaghilev Award του Περμ για την παράσταση *African Tales by Shakespeare*. Το 2013 του απονεμήθηκε η υψηλή γαλλική διάκριση ως Ταξιάρχης των Γραμμάτων και Τεχνών (Commandeur des Arts et Lettres).

Photo: © Bartek Warzecha